

Základní škola a Mateřská škola T.G. Masaryka Bílovec, Ostravská 658/28,
příspěvková organizace
Elokované pracoviště Mateřská škola Wolkerova

Předškolák

Obsah

1. Úvod	2
2. Cíle projektu Předškolák.....	4
3. Kompetence projektu Předškolák	4
4. Očekávané výstupy projektu předškolák	5
5. Rizika projektu předškolák	7
6. Realizace projektu Předškolák.....	9
6.1. Náplň projektu Předškolák	9
6.2. Rozpis práce projektu Předškolák	9
6.3. Propojení s projekty	9
6.4. Ukončení projektu Předškolák	9
6.5. Metody a formy práce	9
6.6. Spolupráce s jinými institucemi.....	9
6.7. Práce s odloženou školní docházkou	10
6.8. Distanční výuka pro předškoláky.....	10
7. Závěr	11

Úvod

V naší mateřské škole se nachází tři heterogenní třídy Berušky, Sluníčka a Štěňátka a vzhledem k tomuto uspořádání jsme se rozhodli realizovat Projekt Předškolák.

Hlavním záměrem tohoto projektu je co nejefektivněji a nejlépe připravit předškolní děti pro zdárný vstup a zahájení školní docházky.

V naší MŠ vytváříme podmínky pro individuální rozvoj předškoláka. Ve dvou dnech se naši předškoláci rozdělují a pracují samostatně. Tyto dny se snažíme rozvíjet děti ve všech těchto oblastech:

- Dovednosti jazykové, řečové a komunikativní
- Koordinaci ruky, oka, jemnou motoriku a pravolevou orientaci
- Schopnosti rozlišovat zrakové a zvukové vjemy
- Zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních, matematických pojmech
- Rozvíjet pozornost a schopnost, záměrně si zapamatovat a vědomě se učit
- Rozvíjet pohybové dovednosti, vědomě ovládat své tělo a být samostatný
- Rozvíjet schopnost kontrolovat a řídit své chování
- Být přiměřeně sociálně samostatný a zároveň sociálně vnímavě schopné soužití s vrstevníky ve skupině
- Schopnost orientovat se ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě
- Vnímat kulturní prostředí a rozvíjet tvořivost

Tyto oblasti rozvíjíme v tomto projektu Předškolák prostřednictvím:

- Prožitkového učení
- Metodou dobrého startu
- Aktivitami v učebně s Interaktivní tabulí
- Jazykovou propedeutikou viz. Projekt jazyková propedeutika
- Hrou a činnostmi ve třídě – individuální i skupinové
- Manipulací s předměty, stavebnicemi a různými pomůckami
- Pokusy a objevy a polytechnickými chvilkami
- Robotickou pomůckou a digitálními technologiemi (tablet, počítačová učebna ZŠ) – viz projekt
- Práce s knihou, encyklopedií, písmenky, čísly a slovy
- Dramatizací pohádek
- Práce s písní, doprovodem a rytmickým a pohybovým ztvárněním
- Grafomotorické cvičení - velký formát
- Jemnou a hrubou motorikou
- Environmentální výchovou viz. Projekt Enviromentální program v předškolním vzdělávání

Snažíme se, aby každé dítě zažilo úspěch, respektujeme potřeby všech dětí s ohledem na sociální či etnický původ a úroveň aktuálních schopností.

Snažíme se také o dobrou komunikaci a spolupráci s rodiči a tím předcházení problému před vstupem na Základní školu. – viz projekt

1. Cíle projektu Předškolák

- včasná a správně cílena příprava dětí předškolního věku, která se pozitivně odrazí v úspěšném vstupu do Základní školy
- Včasnou diagnostikou potíží dítěte v průběhu předškolního období eliminovat odklady školní docházky na bázi spolupráce s rodiči i poradenskými zařízeními
- Pokládat základy celoživotního vzdělávání, upevňovat vědomí jeho nezbytnosti
- Rozvíjet přirozený mluvní projev dětí na jazykově propedeutických základech, chuť komunikovat a komunikačních schopností
- Do vzdělávání dětí vkládat prvky prožitkového učení, zejména reálné prožitky záměrně navozovat, tj. poznávat svět všemi smysly
- Podporovat všestranný pohybový rozvoj dětí pomocí různorodých aktivit a upevňovat jeho postavení v každodenním životě jako součást zdravého životního stylu
- Vést děti ke vztahu k přírodě a poskytnout jim návod k jejímu samostatnému objevování, pozorování, sbírání a zpracování informací

2. Kompetence projektu Předškolák

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

3. Očekávané výstupy projektu předškolák

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer,

jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
 - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
 - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
 - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
 - zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
 - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
 - spolupracovat s ostatními
 - navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
 - chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
 - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
-
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
 - adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
 - chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
 - dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
 - porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
 - chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
 - zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

4. Rizika projektu předškolák

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- Absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte

- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí

5. Realizace projektu Předškolák

- Probíhá denně v každé třídě. Při překrývání p. učitelek jsou děti 2x týdně děleny na skupiny (mladší děti, předškoláci). Předškoláci tak mají lepší možnost se zaměřit na přípravu do ZŠ

5.1. Náplň projektu Předškolák

- Činnosti v interaktivní učebně
- Metoda dobrého startu viz příloha 1.
- Aktivita ve třídě – manipulace, hry, písňe, pracovní listy, grafomotorická cvičení a jiné
- Logopedická prevence- probíhá formou depistáže od p. Logopedky Malované. Přednostně je pozornost věnována předškolákům. Denně je s dětmi pracováno na třídách v rámci individuálních činností.
- Návštěva ZŠ – počítačová a environmentální učebna (měsíc duben-červen)
- Individuální pohovory s rodiči 2x ročně

5.2. Rozpis práce projektu Předškolák

- na jednotlivých třídách ve dvou projektových dnech viz příloha 2

5.3. Propojení s projekty

- Jazyková propedeutika
- Environmentální program v předškolním vzdělávání
- Mámo, táto, pojď si semnou hrát
- Digitální gramotnost v MŠ

5.4. Ukončení projektu Předškolák

- Formou slavnostního rozloučení a pasování na školáka
- Předání dárečků, knihy a portfolia, které je vytvářeno po celou dobu pobytu v MŠ

5.5. Metody a formy práce

- Viz. ŠVP

5.6. Spolupráce s jinými institucemi

- ZŠ T.G.M. – Den dětí, návštěvy počítačové učebny a přírodovědné učebny, školní zralost –

beseda, zápis do ZŠ

- Obec – vítání občánků a blahopřání jubilantům – SPOZ, rozloučení s předškoláky
- Klinický logoped Mgr. Malovaná – každoroční depistáž dětí na začátku školní roku
- PPP Nový Jičín – posouzení školní zralosti, podpůrná opatření.
- ZŠ Komenského – sportovní klub – sportovní dopoledne, zápis do ZŠ

5.7. Práce s odloženou školní docházkou

Děti s odkladem školní docházky pracují dle doporučení PPP a také s podporou školního asistenta.

5.8. Distanční výuka pro předškoláky

- Učitelky komunikují s dětmi a zákonnými zástupci dle způsobu, na kterém se na začátku školního roku dohodnou. Může probíhat e-maily, telefonicky, či osobními konzultacemi.
- Dětem jsou nabízeny činnosti, v rámci aktuálního tématu, tak aby byly i nadále rozvíjeny všestranné dovednosti a znalosti.
- Dětem jsou poskytnuty grafomotorické listy, pracovní listy, náměty na tvoření, odkazy na hudební a taneční činnosti
- Bývají i vybízeny k činnostem venku a environmentální výchově (sbírání podzimních plodů, hledání jarních květin
- Dětem dáváme možnost pracovat s interaktivními webovými stránkami
- V rámci prožitkového učení děti vybízíme k zapojení se do běžného života (pomoc s úklidem, vaření, pečení)
- Rodiče nám zpětnou vazbou posílají fotografie, a vypracované pracovní listy, grafomotoriku.
- Děti si svou práci ohodnotí smajlíkem ☺, ☹, ;-), stejně tak i pedagog jim pošle zpětnou vazbu pomocí smajlíku a slovního hodnocení
- Práce dětí jsou zakládány do portfolií

6. Závěr

Vstup do první třídy základní školy představuje pro dítě velkou životní změnu. Mění se role dítěte, prostředí, dospělí i vrstevníci, denní program, náplň činností, nároky i požadavky.

Naší vizí je, že usilujeme o udržení kvality vzdělávání v mateřské škole a zodpovědně pokládáme stavební kameny celoživotnímu vzdělávání. Dáváme důraz na prožitkové učení, pochopení daného tématu. Práci s chybou bereme jako motivaci k nalézání vlastních cest, ze kterých pak vznikají životní zkušenosti.

Aby dítě mohlo zvládnout tuto náročnou situaci bez vážnějších problémů, mělo by být nejen dostatečně vývojově a sociálně zralé, ale také dobře připravené.

Včasná a správně cílená příprava v předškolním věku se pozitivně odráží v úspěšném vstupu do základní školy.

Vypracovala: Vavrečková Markéta